

ФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

УДК 373.3.091.12:005.962.131

DOI: <https://doi.org/10.24919/2308-4634.2023.273206>

Оксана Шквир, доктор педагогічних наук, професор кафедри педагогіки
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
Ірина Гайдамашко, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
Галина Дудчак, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
Наталія Казакова, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії
Наталія Сівак, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри педагогіки
Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії

ФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

У статті акцентовано увагу на необхідності оновлення процесу формування оцінювально-аналітичної компетентності майбутніх учителів початкових класів. Уточнено сутність понять “оцінка”, “формувальне оцінювання”, “підсумкове оцінювання”, “оцінювально-аналітична компетентність майбутніх учителів початкових класів”. Визначено критеріальний апарат рівня сформованості оцінювально-аналітичної компетентності вчителя початкових класів. Висвітлено досвід викладачів кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії щодо реалізації шляхів формування оцінювально-аналітичної компетентності майбутніх учителів початкових класів.

Ключові слова: оцінювання навчальних досягнень учнів; оцінювально-аналітична компетентність; майбутні учителі початкових класів; критерії оцінювання; шляхи формування оцінювально-аналітичної компетентності.

Табл. 2. Літ. 7.

Oksana Shkvyr, Doctor of Sciences (Pedagogy),
Professor of the Pedagogy Department
Khmelnyskiy Humanitarian-Pedagogical Academy
Iryna Haidamashko, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Pedagogy Department
Khmelnyskiy Humanitarian-Pedagogical Academy
Halyna Dudchak, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Pedagogy Department
Khmelnyskiy Humanitarian-Pedagogical Academy
Natalia Kazakova, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Pedagogy Department
Khmelnyskiy Humanitarian-Pedagogical Academy
Natalia Sivak, Ph.D. (Pedagogy), Associate Professor of the Pedagogy Department
Khmelnyskiy Humanitarian-Pedagogical Academy

FORMATION OF EVALUATION AND ANALYTICAL COMPETENCE OF THE FUTURE PRIMARY SCHOOL TEACHERS

The article focuses on the need to update the process of forming the evaluation and analytical competence of the future primary school teachers. The objective of the article is to highlight the ways of forming the evaluation and analytical competence of the future primary school teachers and the experience of lecturers of the department of pedagogy of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy regarding their implementation. The essence of the concepts “evaluation”, “formative evaluation”, “and aggregate evaluation” has been clarified. The main functions of evaluation of the educational achievements of pupils have been disclosed. It has been proven that evaluation in the modern primary school is significantly different from the previous model. The author’s definition of the concept “evaluation and analytical competence of the future primary school teachers” has been proposed. Based on the study of the Professional Standard for the professions “Primary school teacher of a general secondary education institution”, “Teacher of a general secondary education institution”, “Teacher of primary education (with a diploma of a junior specialist)” the criterion apparatus of the level of formation of the evaluation and analytical competence of a primary school teacher has been determined, which must be taken into account when forming the evaluation and analytical competence of the future primary school teachers in institutions of higher education. Ways of forming the evaluation and analytical competence of the future primary school teachers have been distinguished: mastering knowledge and skills during lectures, seminars and practical classes; involvement of students in independent work; conducting scientific-practical seminars and conferences with the participation of primary school teachers. The experience of lecturers of the department of pedagogy of Khmelnytskyi Humanitarian-Pedagogical Academy regarding the implementation of ways of forming the evaluation and analytical competence of the future primary school teachers has been highlighted. A conclusion was made about the need to implement practically oriented approach to the training of the future specialists, which contributes to the improvement of the process of formation of evaluation and analytical competence. The prospects for further scientific research are defined as the

ФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

study of the best experience of lecturers of national institutions of higher education regarding the formation of evaluation and analytical competence.

Keywords: *evaluation of the pupils' educational achievements; evaluation and analytical competence; future primary school teachers; evaluation criteria; ways of forming evaluation and analytical competence.*

Постановка проблеми. Реформування початкової освіти, побудова Нової української школи зумовлюють оновлення вимог до рівня підготовки майбутніх учителів початкових класів. У Професійному стандарті за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)” (2020) зазначено, що сучасний учитель має володіти п'ятнадцятьма професійними компетентностями, серед яких виокремлюємо оцінювально-аналітичну, сутність якої полягає у здатності педагога здійснювати аналіз й оцінювання результатів навчання здобувачів освіти; забезпечувати самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнями [5]. Аналіз практики сучасної початкової школи засвідчив наявність значних труднощів та проблем саме в оцінюванні вчителями навчальних досягнень школярів. Це зумовлено впровадженням нової моделі оцінювання здобувачів початкової освіти, яка суттєво відрізняється від попередньої. Відтак нові виклики спричиняють необхідність оновлення процесу формування оцінювально-аналітичної компетентності майбутніх учителів початкових класів в закладах вищої освіти.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню проблеми формування професійних компетентностей майбутніх учителів у ЗВО присвячені праці О. Дубасенюк, Я. Кодлюк, І. Мельничук, О. Пехоти, Л. Романишиної, С. Сисоевої та ін. У наукових студіях приділяється відповідна увага і професійній підготовці вчителів початкових класів: теоретичним та методологічним засадам підготовки (Т. Атрощенко, В. Желанова, О. Мороз, О. Савченко та ін.); проблемам підготовки вчителів початкових класів на різних рівнях вищої освіти (С. Влащенко, Н. Кічук, Л. Хомич та ін.).

Аналіз науково-педагогічних джерел свідчить, що нині накопичений значний досвід професійної підготовки вчителя початкових класів. Проте недостатньо вивченими залишаються шляхи формування оцінювально-аналітичної компетентності майбутніх фахівців зі спеціальності 013 Початкова освіта.

Мета статті полягає у висвітленні шляхів формування оцінювально-аналітичної компетентності майбутніх учителів початкових класів та досвіду викладачів кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії щодо їх реалізації.

Мета статті обумовила розв'язання таких завдань:

1. Уточнити зміст понять “оцінка”, “формувальне оцінювання”, “підсумкове оцінювання”, “оціню-

вально-аналітична компетентність майбутніх учителів початкових класів”.

2. Визначити шляхи формування оцінювально-аналітичної компетентності майбутніх учителів початкових класів та описати досвід викладачів кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії щодо їх реалізації.

Виклад основного матеріалу дослідження. Важливим складником освітнього процесу в початковій школі є оцінювання навчальних досягнень учнів. Згідно з українським педагогічним словником, “оцінка – це визначення й вираження в умовних знаках – балах, а також в оцінювальних судженнях учителя ступеня засвоєння учнями знань, умінь та навичок відповідно до вимог шкільних програм, рівня старанності і стану дисципліни” [1, 245]. Результати оцінювання визначають напрями розвитку освіти та відповідність запитам держави. Вони є основою для вдосконалення вчителем змісту, методів та форм навчання; виявлення дітей, які потребують додаткової підтримки; взаємодії з батьками щодо створення ефективних умов освітньої діяльності [4, 91]. До основних функцій оцінювання навчальних досягнень учнів відносимо контролюючу, діагностично-коригувальну, стимулювально-мотиваційну, навчальну і виховну (табл. 1).

Погоджуємося з О. Фідкевич, що в попередній практиці початкової школи система оцінювання виконувала функцію зовнішнього підсумкового контролю з боку вчителя, а сама навчальна діяльність учня залишалася без належної уваги [6, 4].

Оцінювання у сучасній українській школі передусім ґрунтується на положеннях особистісно орієнтованого та компетентнісного підходів, що визначають першочерговість особистісних запитів учня у процесі навчання та опанування таких способів діяльності, які є соціально важливими [2]. Доцільно зазначити, що сучасна система оцінювання не зводиться лише до визначення рівня сформованості ключової компетентності молодшого школяра. “Це процес безперервного моніторингу індивідуального розвитку учнів, а система оцінювання – механізм проведення діагностико-розвивальної діяльності вчителя і учня як повноправних учасників освітнього процесу” [6, 8]. У сучасній початковій школі не використовують бали для оцінювання навчальних досягнень учнів. Оцінювання здійснюється відповідно до критеріїв, які визначає сам учитель, з поступовим залученням до цього процесу молодших школярів. Окрім того, впроваджено нові види оцінювання (формувальне та підсумкове), кожен з яких впливає на підвищення якості освітнього процесу. Уточнимо, що підсумкове оцінювання – це стан-

**ФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ**

дартизований вид оцінювання, спрямований на визначення рівня сформованості компетентностей учня, зіставлення навчальних досягнень учнів із конкретними очікуваними результатами навчання, визначеними освітньою програмою. Формувальне оцінювання – це систематичне інтерактивне оцінювання учнівського прогресу, що відбувається в умовах зворотного зв'язку між учителем та учнем. Його головна мета – підтримка кожного учня, створення позитивної мотивації до навчання [6, 9]. У попередній педагогічній практиці частково функції формувального оцінювання виконувало поточне, проте

його головним завданням була фіксація знань і вмінь у межах конкретної теми, що ставало підґрунтям для виставлення підсумкових оцінок. Основними ж функціями формувального оцінювання є стимулювально-мотиваційна та діагностично-коригувальна. Окрім того, важливими складниками є також самооцінювання і взаємооцінювання учнів. Формування правильної самооцінки у молодшого школяра (не завищеної і не заниженої) та культури взаємного оцінювання визначаються новими завданнями вчителя сучасної початкової школи.

Отже, оцінювання у сучасній початковій школі

Таблиця 1

Функції оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів

№	Види функцій	Сутність функцій
1.	контролююча	передбачає визначення рівня навчальних досягнень учнів, виявлення рівня їхньої готовності до засвоєння нового матеріалу;
2.	діагностично-коригувальна	допомагає з'ясувати причини труднощів, які виникають в учнів під час навчання, виявити прогалини в їхніх знаннях та вміннях; скоригувати їхню діяльність, спрямовану на усунення недоліків та запобігання їхньому нашкодуванню; вибудувати індивідуальну траєкторію розвитку учня;
3.	стимулювально-мотиваційна	передбачає стимулювання прагнення учнів покращити свої результати; розвиває відповідальність та позитивну мотивацію до навчання;
4.	навчальна	сприяє повторенню, уточненню і систематизації навчального матеріалу; вдосконаленню практичних умінь та навичок;
5.	виховна	передбачає формування вміння відповідально і зосереджено працювати, застосовувати прийом самоконтролю, самооцінювання та взаємооцінювання; формування впевненості у своїх можливостях і здібностях, відсутності побоювання помилитися; розвиток працелюбності, активності, охайності та інших якостей особистості.

суттєво відрізняється від попередньої моделі, за якою навчалися вчителі та до якої готувалися в закладах вищої освіти. Відтак важливим шляхом успішної реалізації нових підходів до оцінювання навчальних досягнень молодших школярів є формування оцінювально-аналітичної компетентності майбутніх учителів початкових класів відповідно до нових вимог.

Під оцінювально-аналітичною компетентністю майбутнього вчителя початкових класів ми розуміємо єдність теоретичної та практичної готовності майбутнього фахівця до оцінювання навчальних досягнень учнів. Це складне індивідуально-психологічне утворення на основі інтеграції педагогічного досвіду, теоретичних знань, практичних умінь, особистісних та професійних якостей, які обумовлюють готовність до використання сучасних видів та форм оцінювання, методів і прийомів здійснення аналізу навчальної діяльності учнів початкових класів; забезпечення самооцінювання і взаємооцінювання результатів їхнього навчання [7, 51].

На основі вивчення Професійного стандарту за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу за-

гальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)” було визначено критерії та показники рівня сформованості оцінювально-аналітичної компетентності вчителя початкових класів, які необхідно враховувати у процесі її формування в закладах вищої освіти [5] (табл. 2).

Розроблений критеріальний апарат є інструментом проєктування того, що повинен знати і вміти майбутній учитель початкових класів у площині оцінювання навчальних досягнень учнів.

При оновленні змісту освітньо-професійних програм (ОПП) підготовки майбутніх фахівців зі спеціальності 013 Початкова освіта та робочих програм освітніх компонентів необхідно продумувати шляхи формування оцінювально-аналітичної компетентності, серед яких виокремлюємо оволодіння знаннями та вміннями під час лекційних, семінарських і практичних занять; залучення студентів до самостійної роботи; проведення науково-практичних семінарів та конференцій із участю вчителів початкових класів. Висвітливо досвід роботи викладачів кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії щодо реалізації таких шляхів.

**ФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ
МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ**

Таблиця 2

**Критеріальний апарат рівня сформованості оцінювально-аналітичної компетентності
вчителя початкових класів закладу загальної середньої освіти**

Критерії	Показники критерію
Оцінювання навчальних досягнень учнів	1. Використовує різні види та форми оцінювання. 2. Використовує зрозумілі дітям критерії оцінювання, визначені законодавством. 3. Розробляє критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності. 4. Враховує вікові та індивідуальні особливості учнів під час оцінювання їхніх навчальних досягнень. 5. Дотримується академічної доброчесності під час оцінювання результатів навчання учнів.
Аналіз результатів навчання учнів	1. Використовує методи і прийоми здійснення аналізу та рефлексії навчальної діяльності учнів. 2. Забезпечує зворотний зв'язок з учнями щодо сприйняття, розуміння та засвоєння ними навчального матеріалу.
Забезпечення самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів	1. Розвиває в учнів уміння взаємооцінювання. 2. Розвиває в учнів уміння самоконтролю, спонукає до рефлексії навчальної діяльності. 3. Розвиває в учнів уміння самооцінювання навчальних досягнень.

У Хмельницькій гуманітарно-педагогічній академії здійснюється підготовка майбутніх фахівців зі спеціальності 013 Початкова освіта на фаховому передвищому, першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівнях вищої освіти. Викладачі групи забезпечення ОПП мають свободу вибору змісту і методів навчання у контексті оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями та вміннями процесу оцінювання навчальних досягнень учнів. Так, курс “Педагогіка” (фаховий передвищий і перший (бакалаврський) рівень вищої освіти) передбачає вивчення теми “Контроль та оцінювання навчально-пізнавальної діяльності учнів”, в контексті якої студенти знайомляться з новими підходами до оцінювання навчальних досягнень учнів відповідно до Державного стандарту початкової освіти та Методичних рекомендацій до оцінювання навчальних досягнень учнів 1–4 класів [2; 3]. На семінарсько-практичних заняттях здобувачі освіти залучаються до розробки тестів, математичних диктантів, питань для усного й письмового опитування; перевірки і оцінювання письмових робіт учнів відповідно до нових вимог. Також вони навчаються розробляти критерії оцінювання творчих учнівських робіт і аналізувати роботу згідно з визначеними критеріями. Наприклад, до твору “Мій домашній улюбленець” студентами були розроблені такі критерії оцінювання:

1. Твір про домашнього улюбленця повинен складатися із п'яти речень.
2. У творі має бути описаний зовнішній вигляд і характер тварини.
3. Наприкінці твору треба висловити своє ставлення до домашньої тварини.
4. Твір має бути доповнений малюнком домашнього улюбленця.

Також здобувачам освіти пропонується написати такий твір без дотримання останнього критерію, здійснити взаємоперевірку, аналіз й оцінювання творів у парах. Недоліки роботи студенти навчаються характеризувати через позитивне ставлення до діяльності загалом.

Окрім того, здобувачі вищої освіти розробляють листи самооцінки емоційно-психологічного стану учня, його навчальної діяльності, засвоєння ним змісту навчання. Наведемо приклад розробленого студентами листа самооцінки емоційно-психологічного стану учня.

На уроці мені було цікаво (нецікаво).

Своєю роботою я задоволений (-а) (незадоволений).

Мій настрій поліпшився (погіршився).

Я втомився (-лася) (не втомився).

Мені сподобалося працювати з іншими учнями (не сподобалось).

На основі аналізу цих листів студенти висловлюють свої думки щодо проведеного семінарсько-практичного заняття.

Зазвичай цікавими є і повідомлення здобувачів освіти про портфоліо як нову технологію оцінювання, що підготовлені ними самостійно. Студенти розкривають позитивні і слабкі сторони портфоліо, демонструють зразки учнівського та вчительського портфоліо.

На навчальних заняттях з курсу “Технологія вивчення освітніх галузей початкової школи” (другий рівень вищої освіти) здобувачі вищої освіти самостійно розробляють компоненти технології вивчення кожної освітньої галузі, серед яких виділяють цільовий та контрольний-оцінювальний. Шляхом вивчення Державного стандарту початкової освіти, типових освітніх програм, підручників для початкової школи,

ФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

Методичних рекомендацій до оцінювання навчальних досягнень учнів 1–4-х класів студенти залучаються до розробки конкретних навчальних цілей уроку, використовуючи таксономію мислення Б. Блума; з'ясовують особливості видів та форм оцінювання навчальних досягнень учнів із певної освітньої галузі, методи і прийоми здійснення аналізу їхньої навчальної діяльності, самооцінювання й взаємооцінювання результатів навчання учнів. На семінарських заняттях майбутні учителі представляють результати своєї пошукової роботи, а інші здобувачі вищої освіти аналізують та оцінюють їхню роботу за визначеними викладачем критеріями. Окрім того, доповідачі залучаються і до самооцінювання своєї роботи.

При вивченні вибіркової навчальної дисципліни “Ведення шкільної документації” здобувачі вищої освіти знайомляться з особливостями оформлення класного журналу та свідоцтва досягнень учнів.

Важливе місце серед освітніх компонентів підготовки майбутніх учителів початкових класів займає написання і захист курсової та дипломної робіт. Тематика наукових робіт відповідає актуальним проблемам початкової освіти, зокрема й проблемі оцінювання навчальних досягнень учнів. Студенти самостійно вивчають нову нормативну базу, проводять опитування вчителів та учнів, аналізують педагогічний досвід учителів щодо здійснення нових підходів до оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів.

Ще одним шляхом формування оцінювально-аналітичної компетентності майбутніх учителів початкових класів є проведення науково-практичних семінарів та конференцій за участю вчителів-практиків. До прикладу, членами гуртка “Науковий пошук” (це здобувачі вищої освіти магістерського рівня вищої освіти зі спеціальності 013 Початкова освіта) був організований і проведений науково-практичний семінар на тему: “Нові підходи до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти”, на який були запрошені стейкхолдери, вчителі початкових класів, викладачі та студенти. Члени гуртка доповідали з таких питань: оцінка і її значення в початковій школі, історія розвитку вітчизняної системи оцінювання результатів навчання учнів початкових класів, вітчизняні педагоги-класики про оцінювання навчальних досягнень молодших школярів, нові вимоги до оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів, формувальне оцінювання як засіб стимулювання навчально-пізнавальної діяльності учнів, аналіз результатів опитування вчителів початкової школи, щодо сприйняття нових підходів до оцінювання навчальних досягнень здобувачів початкової освіти. Під час семінару виступила стейкхолдер, заступник директора з навчально-виховної роботи початкової школи Хмельницького ліцею № 17 О. Медведюк, яка ви-

світлила труднощі, що виникають у вчителів у процесі оцінювання навчальних досягнень молодших школярів, та вчителька початкових класів Хмельницької спеціалізованої школи першого ступеня № 30, випускниця Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії, тренерка НУШ Н. Белікова, яка поділилася досвідом оцінювання навчальних досягнень учнів відповідно до нових вимог.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Отже, у підготовці майбутніх учителів початкових класів важливе місце займає формування оцінювально-аналітичної компетентності, що передбачає оволодіння здобувачами вищої освіти знаннями і вміннями щодо оцінювання, аналізу та забезпечення самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів початкових класів відповідно до нових вимог. Основними шляхами формування оцінювально-аналітичної компетентності в закладах вищої освіти визначаємо оволодіння знаннями та вміннями під час лекційних, семінарських і практичних занять; залучення студентів до самостійної роботи; проведення науково-практичних семінарів та конференцій із участю вчителів початкових класів. Педагогічний досвід викладачів кафедри педагогіки Хмельницької гуманітарно-педагогічної академії засвідчує, що реалізація практико орієнтованого підходу до підготовки майбутніх фахівців сприяє вдосконаленню процесу формування оцінювально-аналітичної компетентності.

Подальший науковий пошук варто спрямувати на вивчення досвіду викладачів вітчизняних закладів вищої освіти щодо формування оцінювально-аналітичної компетентності.

ЛІТЕРАТУРА

1. Гончаренко С.У. Український педагогічний словник. Київ: “Либідь”, 1997. 376 с.
2. Державний стандарт початкової освіти: прийнятий 21.02.2018 р. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>. (дата звернення: 08.01.2023).
3. Методичні рекомендації щодо оцінювання навчальних досягнень учнів 1–4 класів. URL : <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-metodichni-rekomendaciyi-shodo-ocinuvannya-rezultativ-navchannya-uchniv-1-4-klasiv/>. (дата звернення: 09.01.2023).
4. Нова українська школа: поради для вчителя / за заг. ред. Н.М. Бібік. Київ: Літера ЛТД, 2019. 208 с.
5. Професійний стандарт за професіями “Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель закладу загальної середньої освіти”, “Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)”: затверджений наказом Міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України від 23.12.2020 № 2736-20. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736-20>. (дата звернення: 10.01.2023).
6. Фідкевич О.Л. Навчально-методичний посібник “Нова українська школа: теорія і практика формування оцінювання у 1–2 класах закладів загальної середньої освіти”. Київ: Генеза, 2019. 64 с.

ФОРМУВАННЯ ОЦІНЮВАЛЬНО-АНАЛІТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ

7. Шквир О., Дудчак Г., Казакова Н., Сівак Н. Формування професійних компетентностей майбутніх магістрів початкової освіти. *Молодь і ринок*: щомісячний науково-педагогічний журнал / Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка. Дрогобич: “Швидкодрук”, 2022. № 1 (199), січень. С. 49–56.

REFERENCES

1. Honcharenko, S.U. (1997). *Ukrainskyi pedahohichnyi slovnyk* [Ukrainian pedagogical dictionary] Kyiv, 376 p. [in Ukrainian].

2. Derzhavnyi standart pochatkovoї osvity: pryiniaty 21.02.2018 r. [State Standard of Primary Education: adopted on February 21, 2018]. Available at: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/87-2018-%D0%BF>. (Accessed 08 Jan. 2023). [in Ukrainian].

3. Methodychni rekomendatsii shchodo otsiniuvannya navchalnykh dosiahnen uchniv 1–4 klasiv [Methodological Recommendations for Evaluating the Educational Achievements of Pupils in Grades 1–4]. Available at: <https://mon.gov.ua/ua/news/zatverdzheno-metodichni-rekomendaciyi-shodo-otsiniuvannya-rezultativ-navchannya-uchniv-1-4-klasiv/>. (Accessed 09 Jan. 2023). [in Ukrainian].

4. Nova ukrainska shkola: poradnyk dlia vchytelia [New Ukrainian school: a Teacher's Guide]. (Ed.). N.M. Bibik. Kyiv, 2019. 208 p. [in Ukrainian].

5. Profesiyni standart za profesiinyu “Vchytel pochatkovykh klasiv zakladu zahalnoi serednoi osvity”, “Vchytel zakladu zahalnoi serednoi osvity”, “Vchytel z pochatkovoї osvity (z diplomom molodshoho spetsialista)” [Professional Standard for the Professions “Primary school teacher of a general secondary education institution”, “Teacher of a general secondary education institution”, “Teacher of primary education (with a diploma of a junior specialist)”]. Approved by the order of the Ministry of Economic Development, Trade and Agriculture of Ukraine dated 12.23.2020 No. 2736-20. Available at: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v2736915-20>. (Accessed 10 Jan. 2023). [in Ukrainian].

6. Fidkevych, O.L. (2019). *Navchalno-metodychni posibnyk “Nova ukrainska shkola: teoriia i praktyka formuvannia u 1–2 klasakh zakladiv zahalnoi serednoi osvity”* [New Ukrainian School: Theory and Practice of Formative Evaluation in 1st – 2nd Grades of General Secondary Education Institutions]. Kyiv, 64 p. [in Ukrainian].

7. Shkvyr, O., Dudchak, H., Kazakova, N. & Sivak, N. (2022). *Formuvannya profesiinykh kompetentnosti maibutnikh mahistriv pochatkovoї osvity* [Formation of Professional Competences of Future Masters of Primary Education]. *Youth & market*. Drohobych: “Shvydkodruk”, No. 1 (199), January, pp. 49–56. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції 16.01.2023

“Хто осягає нове, плекаючи старе, той може бути вчителем”.

*Конфуцій
давньоқытайський філософ та політичний діяч*

“Якщо запастися терпінням і проявити старання, то посіяне насіння знань неодмінно дасть добрі сходи. Навчання – корінь гіркий, так плід солодкий”.

*Леонардо да Вінчі
італійський художник, науковець*

“Право на позитивні емоції – невід’ємне право кожної людини”.

*Луїза Хей
американська письменниця*

“Щоб дійти до своєї мети, необхідно лише одне – іти”.

*Оноре де Бальзак
французький романіст, драматург*

“Піклуючись про щастя інших, ми знаходимо своє власне”.

*Платон
давньогрецький мислитель, філософ*

“Усе – ніщо, і ніщо – це все, крім імені, яке ти залишаєш”.

*Лао-Цзи
қытайський філософ*

